

Tlačový materiál k filmu

ŠTÚR

V kinách od 15. januára 2026.

Slovenská republika, 2026, 112 min.

Historický film

Nevhodné pre deti do 12 rokov

Tvorcovia

<i>Réžia:</i>	Mariana Čengel Solčanská
<i>Scenár:</i>	Mariana Čengel Solčanská
<i>Hudba:</i>	Vladimír Martinka
<i>Kamera:</i>	Peter Bencsik
<i>Strih:</i>	Ondrej Azor
<i>Zvuk:</i>	Miloš Hanzély
<i>Kostýmy:</i>	Michaela Mokrá
<i>Masky:</i>	Vladimír Wittgruber
<i>Scénograf:</i>	Martin Hájek
<i>Dramaturgia:</i>	Veronika Gregušová, Ján Kooš
<i>Námet:</i>	Solčanská, M. Č.: Milenec Adely Ostrolúckej, Ikar 2024

Hrajú

<i>Ludevít Štúr:</i>	Lukáš Pelč
<i>Adela Ostrolúcka:</i>	Ivana Kološová
<i>Slúžka Katika:</i>	Jana Kvantíková
<i>Mikuláš Ostrolúcky:</i>	Marko Igonda
<i>Alžbeta Ostrolúcka:</i>	Szilvia Kiss
<i>Gejza Ostrolúcky:</i>	Bence Hégli
<i>Gustav Ostrolúcky:</i>	Csongor Kassai
<i>Hurban:</i>	Richard Autner
<i>Hodža:</i>	Martin Pallay
<i>Ján Hollý:</i>	František Kovár
<i>Kossuth:</i>	Peter Oszlík
<i>Sluha Vinco:</i>	Daniel Žulčák
<i>Karol Štúr:</i>	Richard Blumenfeld
<i>Rosina Štúrová:</i>	Zuzana Konečná
<i>Samuel Štúr:</i>	Ján Cibul'a
<i>Rozália Štúrová:</i>	Eva Gribová
<i>Farár Hlaváč:</i>	Štefan Šafárik
<i>Hattala:</i>	Michal Jánoš
<i>Radlinský:</i>	Ladislav Lodomirjak
<i>Palárik:</i>	Martin Kochan

<i>Producent:</i>	The Factory
<i>Koproducent:</i>	STVR
<i>Podpora:</i>	Audiovizuálny fond, Literárny fond
<i>Vizuálny dizajn:</i>	MullenLowe GKG
<i>Foto vizuál:</i>	Tina Botková

Synopsa:

Adela, jediná dcéra pána Ostrej Lúky, spozná na návšteve u svojho strýka v Zemianskom Podhradí neobyčajného muža. Príťažlivý básnik a filozof Ludevít Štúr, nemajetný syn dedinského učiteľa, sa búri voči vrchnosti, a preto je v lepšej spoločnosti vidieckych zemanov, ktorí sa identifikujú ako Maďari, považovaný za vyvrheľa. Adela sa proti zdravému rozumu vášnivo zamiluje a musí vymyslieť, ako by hrdého a sarkastického muža dostala do svojej blízkosti. Nazdáva sa, že ak bude prinútený tráviť s ňou čas, začne jej lásku opätovať. Vo chvíli, keď sa zdá, že sa Adelinmu zámeru začína dariť, vypukne revolúcia a búrliváka Ludevíta strhne vír, ktorý navždy premení Európu.

Postavy:

- Ludevít Štúr:** Mladý slobodný muž pochádzajúci z rodiny evanjelického učiteľa, s pevnými morálnymi zásadami, ktorý je ochotný obetovať osobné šťastie a materiálny prospech pre ciele, ktoré považuje za vyšší princíp a zmysel života.
- Adela Ostrolúcka:** Jediná dcéra zemana Mikuláša Ostrolúckeho z Ostrej Lúky, vzdelaná, introvertná, trpiaca osamelosťou, ustavične iba v spoločnosti matky a slúžky. Vzpiera sa očakávaniam svojho okolia, že sa vydá za muža zo svojej spoločenskej vrstvy a bude sa venovať domácnosti a deťom.
- Katika:** Nepekná postaršia Adelina slúžka, ktorá je v kontraste s Adeliným postavením a povinnosťami z toho plynúcimi, napriek svojej materiálnej závislosti omnoho slobodnejšia. Pohrda dôvodmi, ktoré bránia Adele a Ludevítovi prejavíť si city a vyvinie úsilie, aby zvrátila ich tragický osud.

ŠTÚR JE 10. CELOVEČERNÝ FILM REŽISERKY MARIANY ČENGEL SOLČANSKEJ

Slovami režisérky a scenáristky:

Je často komunikovaným faktom, že slovenská spoločnosť patrí v rámci strednej Európy medzi tie, ktoré si profilujú svoju identitu oneskorene. Historik Ladislav Kováč považuje za hlavnú príčinu rôznych duchovných a morálnych deformácií slovenskej spoločnosti to, že štúrovci sa agresívnym maďarským nacionalizmom dali zahnať do defenzívy a spôsobili, že sme sa zriekli uhorských dejín a tým aj tisícročného uhorského kultúrneho dedičstva a fatálne nasmerovali slovenský vývin na cestu plebejstva, pričom vtlačili Slovákom komplex menejcennosti.

Od konca 18. storočia sa postupne začali nacionalizovať všetky oblasti života i samotné dejiny. Národ sa začal vnímať ako hlavný subjekt dejín. V celej Európe sa rozvíjal boj o privlastnenie si minulosti v prospech svojho národa. Korektná historická reflexia minulosti predstavuje jednu z najnáročnejších výziev a najväčších úloh filmovej a televíznej tvorby. Historická pamäť a historická kultúra majú totiž na dôstojný občiansky život oveľa väčší vplyv, ako by sme verili.

Napriek tomu, že Štúra vníma slovenská verejnosť ako zakladateľa a iniciátora štúrovskeho hnutia, neprestáva sa legenda o ňom pohybovať na hranici kontroverzie, a to predovšetkým kvôli jeho nezrozumiteľnej motivácii osamelosti a nejasnej smrti.

Vyrozprávame výsek zo životného príbehu Adely a Štúra cez ich nenaplnený vzťah, ktorý sa časom zaradil medzi romantické legendy a patrí ku kánonu prežívania štúrovskej podoby lásky, zbavenej telesnosti. Štúr, nesmierne vzdelaný a chudobou trápený muž okolo tridsiatky, je zosobnením toho, čo charakterizuje obdobie romantizmu. Veľké gestá a slová, hrdinstvo, ochota obetovať život za vytýčený ideál, národné cítenie. Vo filme vnímame Štúra cez optiku mladej ženy, ktorá ho poľudšťuje. Príbeh o Ľudovítovi Štúrovi a jeho priateľoch Hurbanovi a Hodžovi, ktorí navštívili 17. júla 1843 Jána Hollého na Dobrej Vode, je známou historickou epizódou: poznáme ju zo školských učebníc. Vďaka početným životopisom a memoárom máme mimoriadne dobré informácie o udalostiach revolučných rokov. Spomínané udalosti, teda konkrétny historický naratív, sa stal súčasťou kolektívnej pamäti a následne ovplyvňoval a stále ovplyvňuje národnú identitu Slovákov.

Naproti tomu zostáva postava Adely Ostrolúckej tajomná. Po nej nám totiž nezostali žiadne osobné predmety, ktoré by verne odhaľovali jej osobnosť a povahu citov k Štúrovi. Je teda možné naplniť ju romantickým obsahom a vyrozprávať príbeh, ktorý všetkých chytí za srdce.

MARIANA ČENGEL SOLČANSKÁ, RÉŽISÉRKA, SCENÁRISTKA, AUTORKA KNIŽNEJ PREDLOHY

Štúr je trošku kontroverzná postava našej histórie, nie je výhradne pozitívny. Aký bol váš režijný zámer pri jeho stvárnení?

Myslím, že Štúr je v prvom rade osobou, ku ktorej môžeme vzhliadať. Vodu kázal a vodu pil a to je to, čo na ňom obdivujeme. Zasvätil život niečomu, z čoho nepozerala žiadna materiálna výhoda, z úsilia kodifikovať jazyk nemohol mať žiadny finančný prospech. Veril v slovenčinu rovnako, ako niektorí ľudia veria v Boha. V čase, keď slovenčina neexistovala, keď neexistovalo Slovensko a považovať sa za Slováka bol podozrivý jav, robil všetko, čo vedel a mohol, aby nás dostal na mapu.

Cítili ste zodpovednosť pri rozhodovaní sa, čo by malo byť súčasťou filmu a čo už nie?

Áno, je to veľká zodpovednosť. Na Štúra môžeme hľadiť rôznou optiku. Len príbeh kodifikácie jazyka by stačil na seriál. Rovnako revolúcia, rovnako jeho vzťah k rodine, jeho vzťah k priateľom, ktorých dnes definujeme ako štúrovcov, jeho filozofické dielo, jeho vzťah k viere a tak ďalej. Jeho život, osobný aj profesný je veľmi košatý a my máme vo filme k dispozícii necelé dve hodiny, aby sme vyrozprávali ucelený príbeh, ktorý diváka chytí, ktorý ho bude baviť.

Do akej miery je film Štúr historicky presný a do akej je upravovaný tak, aby bol pre filmových divákov zaujímavý?

O Štúrovi vieme veľmi veľa, aj preto stojí film na historicky overených faktoch, archívnych prameňoch a dobových svedectvách. Už počas svojho života bol považovaný za veľmi výraznú osobnosť a jeho priatelia mu okamžite, ako zomrel, stavali pomyselný pomník v podobe rôznych publikovaných reflexií. Obrovskú mieru slobody pre fabuláciu som mala pri písaní Adelinej dejovej

linky, pretože o tejto žene nevieme takmer nič. Tam, kde pramene mlčia alebo ponúkajú len fragmenty, som pracovala s umeleckou interpretáciou.

Čo bolo na nakrúcaní najnáročnejšie?

Štúr je v panteóne našich národných božstiev na samom vrchu, vzhliadame k nemu, obdivujeme ho, kladieme si ho za vzor a teda logicky bolo najdôležitejšie získať dôveru v náš projekt. Presvedčiť partnerov a inštitúcie, že náš zámer nie je iba ambiciózny, ale aj realizovateľný. Vážime si aj dôveru ľudí, ktorých sme do projektu pozvali a ktorí uverili, že to so Štúrom myslíme vážne.

Sú diváci pripravení vnímať Ľudovíta Štúra komplexne, aj jeho tienisté a temné stránky či výroky, ktoré predniesol?

Štúra treba vnímať komplexne. Je dôležité povedať dve veci naraz: po prvé, dnešným jazykom a hodnotami nemožno jeho antisemitské výroky obhajovať. No po druhé, ak chceme historické osobnosti posudzovať spravodlivo, musíme ich vnímať v kontexte ich doby, nie našej. Štúr odzrkadľoval spôsob myslenia svojej doby, v ktorej sa kultúrna kritika formulovala v kategóriách, ktoré boli vtedy bežné, nech sa nám to zdá akokoľvek absurdné. Pohyboval sa v úplne inom čase, aký žijeme my. Štúr bol na svoju dobu progresívec v otázke národnej emancipácie, no zároveň niesol typické predsudky, ktoré dnes dokážeme úplne presne pomenovať a prekonať.

Čo vás na Štúrovi prekvapilo?

Mňa osobne fascinuje zvláštna nebeská dramaturgia, ktorá zapríčinila, že Štúrova prvá reč na Uhorskom sneme zaznela práve 17. novembra a prvá veta, ktorú vyriekol, bola: „My chceme slobodu, to je náš cieľ a svätá naša túžba.“

Čo z jeho života podľa vás rezonuje v dnešnej spoločnosti dodnes?

Téma osobnej integrity, odvahy a vytrvalosti. Rovnako inšpiruje aj jeho citlivosť na verejné dianie a ochota niesť zodpovednosť za svoje rozhodnutia. Štúr bol disident, bol na zoznamoch nevhodných, pretĺkal sa ako vedel.

Prečo sa Štúr bránil založiť si rodinu?

V polovici 19. storočia panovali na našom území tvrdé sociálne pomery. Rodina bola vystavaná na jednom živiteľovi, na mužovi. Ženy priviedli každý druhý rok na svet dieťa, otročili okolo kráv, hrncov a plienok. Každé jedno manželstvo bolo zároveň aj ekonomickým rozhodnutím a muž vedel, že sa musí postarať nielen o ženu a deti, ale aj o širšiu rodinu, starnúcich rodičov, zdravotne postihnutých členov rodiny, nevydaté tetky. My si však mýlime jeho staromládenectvo s celibátom. O jeho milostnom živote sa však zo žiadnych prameňov nič nedozvieme, pretože Štúr sa pohyboval medzi intelektuálmi a tí sa riadili heslom: úbožiak má veľa rečí, džentlmen užíva a mlčí.

Ako by sa podľa vás Štúr pozeral na našu dnešnú spoločnosť?

Myslím, že by žasol. Predovšetkým by ocenil, že slovenčina je plnohodnotným úradným jazykom, ktorým sa riadi štát, spravujú inštitúcie a tvorí kultúra. Rovnako by ho fascinovalo, že vymizla negramotnosť a bezplatné školstvo, že sme štátom, kde majú ľudia všeobecné občianske slobody. Rovnako by ho zasiahlo, že dnes má každý občan volebné právo, všetci bez rozdielu pohlavia a pôvodu.

LUKÁŠ PELČ, PREDSTAVITEĽ ĽUDOVÍTA ŠTÚRA A PRODUCENT

Predstavte svoju postavu.

Stvárňujem postavu Ľudovíta Štúra, jednu z najväčších osobností našej histórie.

Vedeli ste od začiatku, že si zahráte Štúra?

Na začiatku sme mali diskusie, z ktorých vyplynulo rozpätie rokov, v ktorých sa odohráva príbeh Ľudovíta Štúra a k tomu sme potrebovali herca, ktorý splňal vekový limit, ktorý by sa vedel vekovo prispôbiť aj smerom dole, aj hore. Ľudovít Štúr zomrel, keď mal 40 rokov a v našom filme začína ako 27-ročný. Potrebovali sme teda herca, ktorý by bol vekovo niekde v strede. Pani režisérka mi postavu Štúra ponúkla ešte počas nakrúcania filmu Slúžka. Prebehli nám kamerové skúšky na postavu Adely a keďže pani režisérke na kamere ten vzťah fungoval tak finálne stvárňuje postavu Ľudovíta Štúra.

Mnohí ale hovoria, že sa na neho podobáte. Zohralo to svoju rolu pri výbere?

Máme iba dve fotografie a poznáme jeho romantický portrét, ktorý bol namaľovaný a o ktorom Hurban povedal, že je autentický. Mojou snahou je podobať sa na neho čo najviac a tomu pomohol skvelý umelecký maskér Vladimír Wittgruber. Zaiste podoba na Ľudovíta Štúra zohrala rolu pri obsadzovaní tak zásadnej postavy našich dejín, ktorú pozná každý Slovak.

Aký podľa vás Ľudovít Štúr bol?

Keď tak prakticky myslím na Ľudovíta Štúra, aký bol - mimo dejín a mimo toho, čo v živote dosiahol - tak uvažujem nad vecami, ktoré o jeho živote vieme. Že bol veľmi trendy človek, chodil

k barberovi, používal parfum, nosil pištoľ a šabl'u,... Hovorí sa o ňom, že chodil behávať do Horského parku, že bol atletickej postavy, mal gaštanovo čierne vlasy a oči ako uhol' – to nám prezrádza zatykač v ktorom je opis postavy hľadaného Ludevíta Štúra. Preto som schudol za 2,5 mesiaca takmer 30 kíl a viac než polroka som intenzívne pracoval na tom aby som sa mu fyzicky podobal.

Čo na ňom obdivujete?

Myslím si, že to bol človek, ktorý mal obrovskú disciplínu. To je niečo, čo som navnímal, keď som musel prečítať obrovské množstvo materiálov pri príprave na túto postavu. Tu som so Štúrom bol minimálne počas príprav podobný, pretože na naštudovanie množstva materiálov som mal nejaký ohraničený čas a navyše som sa musel pripodobniť fyziognomicky, na svoje pomery som musel ako som spomenul schudnúť veľmi veľa. Na to všetko som potreboval aj ja veľmi veľmi tvrdú disciplínu.

Obdivujem na ňom tiež to, že mal veľké ciele, takmer nedosiahnuteľné v jeho dobe, a držal sa ich naozaj veľmi dlho. Ak by prišiel dnes sem do súčasného Slovenska, do súčasnej Európy, tak by bol podľa mňa šokovaný. Že jazyk, ktorým hovorila hŕstka ľudí na tejto planéte, dnes používa 5 miliónov ľudí. Každý musí absolvovať maturitu zo Slovenčiny, na ktorej kodifikácii sa podieľal a je to oficiálny jazyk jedného z národov, ktorý je súčasťou Európskej únie, ako rešpektovaný celok vo svete. To je úžasné, je to obrovská vec.

Máte s vašou postavou osobný vzťah?

Myslím si, že sa nedá nakrúcať takáto postava bez osobného vzťahu k nej. Môj vzťah k nemu sa budoval dlhodobo, tento projekt s pani režisérkou pripravujeme od roku 2020. Môj vzťah k nemu je veľmi pevný, snažím sa myslieť tak, ako by asi myslel a konal on, často sa mi s ním aj sníva, žijem s ním teraz taký paralelný život. Počas nakrúcania to pre mňa bolo veľmi intenzívne a veľmi dobre to pomenovala pani režisérka, že keď stvárnite takúto postavu, tak jej opäť dávate život. Takže ja teraz nie, že s ním mám vzťah, ale žijem jeho život, ktorý takto pokračuje.

Zmenil vás ako osobnosť v niečom?

Je také heslo, ktoré, myslím, reflektuje aj jeho život, a to je, že cesta k úspechu je cesta od neúspechu k neúspechu. A musím povedať, že v mnohom som si to zobral. Neúspešné veci, ktoré nás dennodenne sprevádzajú pri väčších i menších projektoch, našich cieľoch, snoch, nemusia byť naplnené a na konci dňa sa môžu stať realitou, ktorá bude úspešná. Tak žil Ľudovít Štúr a to si aj ja prenášam do svojho života. Niektorých vecí sa nevzdávame, napríklad toho, že sme si pred 6 rokmi zaumienili nakrútiť tento film. Bola to náročná cesta, ale ono sa to deje a tento film prichádza do kín. Takže od Ľudovíta Štúra si beriem disciplínu, vytrvalosť, neoblomnosť a cieľavedomosť v tom, aby som dosiahol výsledok, ktorý chcem. A verím, že tento pre nás veľký sen - že film o tomto obrovskom Slovákovi vznikol - poteší aj divákov v kinách.

Prečo by mali diváci prísť do kina na film Štúr?

Na to, aby národ bol národom, potrebuje splňať niekoľko znakov. Jedným z nich je aj spoločný jazyk. A za ten jazyk, ktorým dnes hovoríme, vďačíme práve Ľudovítovi Štúrovi. Tak preto.

MICHAELA MOKRÁ, KOSTÝMOVÁ VÝTVARNÍČKA

Ako prebiehali práce na kostýmoch v tomto historickom výpravnom filme?

Po prvom stretnutí s režisérkou som si prečítala scenár a začala som rozmýšľať o tom, ako by mohli vyzeráť kostýmy a postavy v našom filme. Hlavnou postavou je Adela, ktorá je vo filme od začiatku do konca, tento príbeh je najmä o nej. Cez jej životný príbeh a cez príbeh v scenári som sa rozhodla poňať kostýmy pre ňu ako kvetinu. Inšpirovali ma nejaké slová a vety v scenári, kde sa hovorilo o tom, ako kvitne, potom aká je bledá atď. Adela na začiatku filmu je v hnedozelených tónoch, pretože je ako taká suchá vetvička, ktorá sa chce prebudiť. Postupne, keď sa zamiluje, tak celá rozkvitne, je to vrchol kostýmov a ako príbeh pokračuje ďalej, tak uvädá, usychá, až je napokon v bledých šatách.

Nájsť tak veľké množstvo historických šiat asi nebolo jednoduché. Odkiaľ ste brali kostýmy?

S pani režisérkou sme sa snažili držať doby, zobrazovali sme historické udalosti, ktoré sa stali. Vo svojom výskume tej doby som sa snažila nájsť čo najvernejšie historické kusy a ich zadováženie do reality sa potom odvíjalo od toho, čo nám dovoľovali možnosti.

Ako vyzerajú kostýmy Ľudovíta Štúra?

Štúr je chudobný učiteľ, ktorý sa postupne vypracuje na poslanca Uhorského snemu, kedy má najbohatší kostým. A ku koncu filmu v 50. rokoch, kedy všetky jeho nádeje zhasli, o seba prestáva dbať. O ňom sa ale vie, že sa o seba staral, čo sme sa snažili zobraziť, mal rád kvalitné látky, používal parfém, mal vždy čisté nechty.

Koľko kostýmov vo filme vystriedala Ivana Kološová v postave Adely Ostrolúckej?

Adela má vo filme 12 kostýmov, ktoré ale ešte obmieňame. V tej dobe sa šaty obliekali podľa spoločenskej udalosti a etapy dňa. A taktiež z čím vyššej spoločnosti postava pochádzala, tým bolo oblečenie zložitejšie. Napríklad zapínanie korzetov vpredu sa zaviedlo až v 50. rokoch, takže až od tej doby sa mohli dámy obliekať samy, bez pomoci komornej.

Ako prebiehali veľké scény, kde bolo veľa postáv?

Najväčšiu scénu sme si pracovne nazvali „povstanie“, kedy Ľudovít Štúr prvýkrát zmobilizoval slovenský národ, aby sa za seba postavil. Tam bolo v komparze okolo 200 ľudí a ďalšia hromadná scéna bol Uhorský snem, kedy sme obliekali 100 poslancov. Hromadná scéna bola aj v kostole, kde sme zas obliekali chudobnejších ľudí. Mali sme teda postavy od najnižšej spoločenskej vrstvy až po takmer najvyššiu. S výnimkou uhorských magnátov a kráľovských princov sme obliekali všetky vstvy.

PETER BENCSIK, KAMERAMAN

Aká je vaša úloha pri výrobe filmu?

Mojou úlohou je robiť obrázky, ktoré súvisia s dejom. Ak teda scenár predpokladá, že je niečo krásne, romantické, tak aj ten obraz by mal tomu zodpovedať. Takisto, keď má Adela depresiu, prežíva smútok, tak aj ten obraz by mal v sebe mať jej melanchóliu. Takže to je moja úloha v tomto filme. Myslím, že sa nám to podarilo, obrazy vyzerajú skvele, herci sú úžasní.

Prečo by mali prísť diváci na film Štúr do kina?

Myslím si, že tento film divákov veľmi poteší. Máme krásne kostýmy, nakrúca sa v nádherných lokáciách, nakrúcali sme na Zvolenskom zámku, v Banskej Štiavnici, na Lomnickom štíte... A mimoriadne zaujímavá je aj téma. Je to film o nenaplnenej láske Štúra s Adelou a o ich vzájomnom porozumení-neporozumení v ich vzájomnom vzťahu.

IVANA KOLOŠOVÁ, POSTAVA ADELY OSTROLÚCKEJ

Ako ste sa k tejto postave dostali?

Som absolventka herectva na VŠMU a toto je môj prvý film. Pani režisérka a kasting koordinátor Lukáš Dóza sa boli pozrieť na našom školskom predstavení a potom ma pozvali na kasting. Mám z toho nesmierne veľkú radosť, že môžem v tomto filme byť. Je mi obrovskou cťou, veľmi si to vážim a ďakujem za dôveru pani režisérke a celému štábu.

Prečo by mali diváci prísť do kina na film Štúr?

Mňa na ňom veľmi oslovilo, že film zobrazuje život významnej osobnosti slovenských dejín. A zároveň aj každodennosť a prežívanie zamilovanosti žien z tej doby.

MARKO IGONDA, PREDSTAVITEĽ MIKULÁŠA OSTROLÚCKEHO, OTCA ADELY

Predstavte svoju postavu.

Hrám Mikuláša Ostrolúckeýho. Film nakrútila Mariana Čengel Solčanská, s ktorou som spravil množstvo filmov a som rád, že je tu ešte niečo, čo môžem odovzdať. Mám pocit, že tento film má obrovský potenciál osloviť množstvo ľudí. Cítim preto veľkú pokoru, úctu a vďaku.

CSONGOR KASSAI, PREDSTAVITEĽ GUSTÁVA OSTROLÚCKEHO, STRÝKA ADELY

Prečo by si diváci mali pozrieť film Štúr v našich kinách?

Pretože je to skvelý film pre všetkých, ktorí sa zaujímajú o históriu Slovenska alebo o začiatky slovenčiny. Pretože o histórii treba vedieť. A je úplne jedno, koľko generácií už odvtedy prešlo, o našej histórii treba vedieť čo najviac.

RICHARD AUTNER, PREDSTAVITEĽ JOZEFA MILOSLAVA HURBANA

Akú postavu vo filme stvárňujete a aký bol jej vzťah k Štúrovi?

Hrám Jozefa Miloslava Hurbana, vnímam ho ako Štúrovho najlojálnejšieho priateľa.

Prečo by mali prísť diváci do kina na tento film?

Pretože je vizuálne nádherný, nesmierne výpravný. A zároveň je to film, ktorý vypovie neznáme zákutia Štúrovho života.

MARTIN PALLAY, PREDSTAVITEĽ MICHALA MILOSLAVA HODŽU

Predstavte svoju postavu.

Hrám Michala Hodžu, jedného z kľúčovej dvojice, ktorá reformovala Štúrovu gramatiku. Dnes preto hovoríme o Hattalovsko – Hodžovskej jazykovej reforme.

Prečo by si mali diváci prísť do kina pozrieť film Štúr?

Pretože je to naša história. Ale najmä preto, že by sme o tejto téme mali vedieť viac, ako vieme.

AK BY STE SA MOHLI NIEČO OPÝTAŤ LUDOVÍTA ŠTÚRA, ČO BY TO BOLO?

Mariana Čengel Solčanská: Zaujímalo by ma, ako sa pozerá na vývoj všeobecných ľudských a občianskych práv, že ženy sú dnes samostatné, vzdelané a ekonomicky nezávislé osobnosti s volebným právom. A čo si myslí o tom, že žena – režisérka je autorkou filmu Štúr.

Lukáš Pelč:

Opýtal by som sa ho, či stálo za to obetovať celý svoj život pre jeho dielo. Pretože on obetoval celé svoje súkromie, slobodu a napokon aj svoj život z tej neslobody. Či on ako človek, ako jedinec, by si povedal, že to stálo za to. Pretože ja ako Lukáš Pelč si hovorím, že to bola obrovská obeta a nebyť jeho a jeho rovesníkov-súputníkov, tak slovenský jazyk nemáme a neboli by sme národom. Slováci by vlastne neboli Slováckmi a neboli by súčasťou Európy ako samostatný národ a štát.

Ivana Kološová:

Ak by som sa mohla niečo opýtať Ľudovíta Štúra, tak kde si kupoval parfum, pretože ako jeden z mála mužov v tej dobe ho vraj používal.

Marko Igonda:

Asi by som sa ho opýtal, že prečo sa dnes hovorí tak mätko, keď vtedy sa tak vôbec nehovorilo. Ja som od Žiliny, zo stredného Slovenska, tak ma zaujíma, prečo máme napríklad také mätké ľ, keď vtedy nebolo.

Csongor Kassai:

Ak by som ho naživo stretol a mohol by som mu položiť jednu otázku, tak by som sa ho opýtal, ako mu vôbec napadlo z rôznych nárečí vytvoriť jazyk. Akým systémom na to išiel a ako rozmýšľal nad tým, že zjednotí náš jazyk do nejakého úradného, gramaticky jednotného jazyka.

NAKRÚCANIE

Film sa nakrúcal 25 dní, počet štábu sa menil v závislosti od náročnosti scén. Pri veľkých komparzných scénach bolo naraz na pláči takmer 500 ľudí.

LOKÁCIE

Nakrúcalo sa v Bratislave, v Pezinku, v Šali, vo Zvolene, v Hronseku, Čeríne, Sampore, Pribyline, na hrade Likavka a vo Vysokých Tatrách, dokonca na Lomnickom štíte.

HUDBA

Hudbu zložil režisérkin dvorný skladateľ Vladimír Martinka, s ktorým po prvýkrát spolupracovala už pri svojom debute Legenda o Lietajúcom Cypriánovi. Štúr je ich 8. spoločným celovečerným hraným filmom. Nahral ju Symfonický orchester Slovenského rozhlasu, dirigoval sám autor.

Titulnú skladbu nahrála skupina Hrdza, je to interpretácia pôvodnej ľudovej piesne Kopala studienku. Režisérka zvolila túto pieseň, pretože ju spievali s textom Janka Matušku študenti ako protestsong, keď odvolali Ludevíta Štúra z funkcie námestníka na katedre reči a literatúry československej na Evanjelickom líceu.